

Julie James MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Llywodraeth Cymru
5^{ed} Llawr
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA
Correspondence.Julie.James@gov.wales

30.08.2023

Annwyl Gweinidog,

Ynglyn â: Her Morlyn Llanw

Diolch am eich ateb dyddiedig 1 Awst 2023 (cyf: JJ/02030/23), i'n llythyr gwreiddiol ar Her y Morlyn Llanw.

Mae YDCW yn croesawu'n fawr y mentrau a amlinellwyd gennych, ac os oes unrhyw beth y gall YDCW fel elusen ei wneud i helpu i annog, hysbysu, cefnogi neu roi cyhoeddusrwydd i'r mentrau hyn, rhowch wybod i ni a byddem yn hapus i helpu.

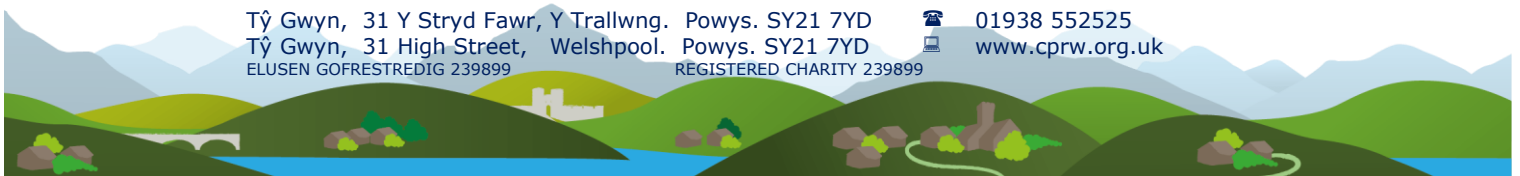
Fel sefydliad, mae YDCW Elusen Cefn Gwlad Cymru yn hapus i roi ein cefnogaeth lawn i alwadau ar Lywodraeth y DU i ryddhau arian ar gyfer inswleiddio ac ail-gydbwysu costau trydan.

Yr wythnos diwethaf, cyhoeddodd Llywodraeth DU gronfa o £10m i gefnogi twf ynni cymunedol yn Lloegr dros y ddwy flynedd nesaf, gyda'r nod o helpu prosiectau lleol fel ffermydd gwynt ar raddfa fach a phartneriaethau solar ar y to.

Er bod hyn i'w groesawu, rydym yn cydnabod bod y gyllideb o £10m yn sylweddol ddiffygiol i nodau'r gronfa. A wnaiff Llywodraeth Cymru ystyried cronfa debyg ar gyfer amrywiaeth o brosiectau ynni a arweinir gan y gymuned gan gynnwys paneli solar ar y to ar gyfer cartrefi ac adeiladau eraill, megis swyddfeydd a ffatrioedd ledled Cymru?

Rydym yn ailadrodd gall hwn cynnwys y gymuned, ei pherchnogaeth a'i harwain, gyda budd lleol, ag y gall prosiect ynni adnewyddadwy fod. Mae modelau "prosiect cymunedol" presennol, fel y prosiect trawsffiniol, Fferm Solar Bretton Hall, yn ymhell yn fod yn foddhaol.

Enghraifft o brosiect sy'n teilwng o'r teitl a arweinir gan y gymuned fyddai honno gan Gartrefi Conwy ar hen safle Inter Leisure ger Pensarn, lle bydd gan bob tŷ fforddiadwy paneli solar ar y to. Os yw Gartrefi Conwy yn gallu gwneud hynny, gall bod yn bosib ar bob adeilad newydd yng Nghymru.

Gyda hyn mewn golwg, gofynnaf unwaith eto, a yw Llywodraeth Cymru ar hyn o bryd yn ystyried:

- a.) Sefydlu cronfa fuddsoddi i gartrefi, ei defnyddio i brynu a gosod paneli solar ar y to?
- b.) Cyfarwyddo'r cwmni newydd Ynni Cymru newydd i ymchwilio i botensial solar to?
- c.) Yn mynnu bod yn rhaid gosod paneli solar ar y to ym mhob cartref newydd?
- d.) Sicrhau bod yn rhaid gosod paneli solar ym mhob adeilad cyhoeddus?
- e.) Yn deddfu bod paneli solar wedi'u gosod ym mhob maes parcio dan orchudd ac adeiladau masnachol megis warysau?

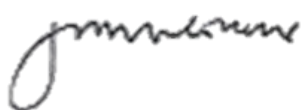
Yn ogystal, croesawodd YDCW adroddiad diweddar [Gridiau Ynni'r Dyfodol Cymru](#) a gyhoeddwyd ar eich gwefan.

A yw Llywodraeth Cymru yn derbyn ac yn cytuno â'r argymhelliad ar fewnwelediad allweddol 5 (tudalen 9) y "rhagamcenir mai gwynt ar y môr fydd y ffynhonnell drydan fwyaf cost-effeithiol ac amlwg mewn system ynni Sero Net Cymreig, gan ddarparu hyd at 80% erbyn 2050 "?

Os felly, a wnewch chi nawr ail-lunio eich targedau ynni adnewyddadwy a diweddarau Cymru'r Dyfodol: Cynllun Cenedlaethol 2040 i adlewyrchu hyn, a chyfarwyddo PEDW yn unol â hynny i sicrhau mai dim ond y prosiectau ynni gwynt ar y tir fwyaf priodol, mwyaf cadarnhaol o ran natur, a'r gymuned a gefnogir. cydsynio i?

Edrychaf ymlaen at glywed gennych yn y dyfodol.

Yours Sincerely,

Jonty Colchester
Chair
CPRW

CC.
Mark Drakeford, First Minister of Wales